

Geomorfologia

Codi: 101615
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501002 Geografia i ordenació del territori	OB	2	2

Professor/a de contacte

Nom: Joan Manuel Soriano López
Correu electrònic: JoanManuel.Soriano@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Recomanació molt important: tenir els crèdits aprovats de les assignatures de Geografia Física i Cartografia.

Objectius

Objectius de l'assignatura: Reconeixement de formes i processos que donen lloc al modelat de la superfície terrestre a partir de l'aprofundiment en el coneixement de la geologia, la topografia i el clima. Mitjançant el treball de gabinet teòric i pràctic i les sortides de camp.

Objectius formatius: Formació bàsica

1. Aprenentatge de les geofomes a diferents nivells d'escala: Local, regional i planetària.
2. Introducció als components estructurals i climàtics del relleu, i als models d'explicació general.
3. Reconeixement i anàlisi del relleu a partir del mapa topogràfic, fotointerpretació i la informació geològica.
4. Introducció al treball de camp i de laboratori en geomorfologia.
5. Síntesi dels aspectes teòrics i pràctics en la realització del mapa geomorfològic.

Competències

- Actuar i intervenir en el territori i en la seva gestió, i mostrar el caràcter aplicat i experimental de la formació geogràfica.
- Analitzar i explicar els esdeveniments del món actual des d'un punt de vista geogràfic.
- Analitzar i interpretar els paisatges.
- Aplicar mètodes i tècniques de treball de camp per adquirir un coneixement directe del territori.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les principals dinàmiques del món actual des d'un vessant geogràfic.
2. Aplicar els coneixements en geologia, topografia i clima per planificar el territori.
3. Combinar mètodes i tècniques de treball de camp per adquirir un coneixement directe de les interrelacions físiques i humanes que tenen lloc al territori.
4. Definir els paisatges en relació amb el clima i les aigües, la biogeografia i la geomorfologia.
5. Descriure els esdeveniments del món actual en relació amb el clima i les aigües, la biogeografia i la geomorfologia.
6. Elaborar un treball individual en el qual s'expliciti el pla de treball i la temporalització de les activitats.
7. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuais en els textos formals i científics
8. Fer presentacions orals utilitzant un vocabulari i un estil acadèmics adequats
9. Identificar les idees i expressar-les amb correcció lingüística en diverses llengües.
10. Resoldre problemes de manera autònoma.
11. Sintetitzar els coneixements adquirits sobre l'origen i les transformacions experimentades pels diversos camps d'estudi de la disciplina.

Continguts

Continguts de caire teòric del dossier d'apunts i de les sortides de camp:

1. Domini de conca sedimentària poc deformada
2. Domini de cadenes i serralades joves
3. Domini de serralades antigues arranades
4. Relleu en roques cristal·lines
5. Un marc interpretatiu. Models, dominis morfoestructurals i tipus de relleus estructurals
6. Relleus particulars. Relleus fallats i volcànics
7. Components estructurals del relleu a Catalunya
8. De l'estructura al clima, del relleu al modelatge, del Bàltic a Rio de Janeiro
9. L'acció del gel
10. L'acció de l'aigua
11. Sistemes morfogenètics i dominis morfoclimàtics
12. La zona freda i l'estatge d'alta muntanya
13. La zona temperada
14. Els dominis àrids
15. La zona càlida no àrida
16. Biostàsia i Rexistàsia
17. Els components climàtics del relleu a Catalunya
18. El relleu sota una concepció de sistema

Continguts de caire pràctic derivats del treball de camp:

1. Tall geològic del marge nord de la depressió del Vallès-Penedès i interpretació del relleu fallat
2. Conjunts monoclinals i en plecs de la depressió Central
3. Relleus molàssics
4. Relleus diapírics de la depressió Central
5. Relleus càrstics
6. Relleus volcànics i síntesi del relleu estructural del sector oriental català

Metodologia

L'aprenentatge de la geomorfologia es basarà en el mètode inductiu de camp, recolzat amb la lectura prèvia dels apunts i la posterior anàlisi i comprensió de les dades recollides i observacions realitzades. El treball és individual.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Teoria i pràctica al camp	40	1,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Teoria i pràctica de la fotointerpretació	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Tipus: Supervisades			
Realització del treball de camp, talls geològics, cartografia geomorfològica i protocols de laboratori	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Tipus: Autònomes			
Preparació dels controls de les sortides i confecció de mapes, talls i altres documents.	60	2,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Avaluació

Després de cada sortida de camp s'avaluaran els continguts mitjançant un informe que, si escau, serà reavaluable a final de curs. Aquesta reavaluació consistirà en la reelaboració de l'informe a partir de les correccions del professorat. L'assistència a les sortides de camp és indispensable per ser avaluat/da. Tan sols s'acceptarà la inassistència (totalment justificada) a una de les sis sortides. La assistència a menys de cinc sortides implica automàticament un no presentat/da. La part de Geomorfologia Climàtica s'avaluarà mitjançant un examen teòric basat en els apunts corresponents a aquesta part.

La copia o plagi de material, tant en el cas de treballs com en el cas dels exàmens, constitueixen un delicte que serà sancionat amb un zero a l'activitat. En cas de reincidència es suspendrà tota l'assignatura. Recordem que es considera "còpia" un treball que reproduïx tot o gran part del treball d'un/a altre/a company/a. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi, sense citar les fonts, siguin en paper o en format digital. Vegeu documentació de la UAB sobre "plagi" a:
http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació dels continguts de la 1a. sortida de camp	12,5%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Avaluació dels continguts de la 2a. sortida de camp	12,5%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Avaluació dels continguts de la 3a. sortida de camp	12,5%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Avaluació dels continguts de la 4a. sortida de camp	12,5%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Avaluació dels continguts de la 5a. sortida de camp	12,5%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Avaluació dels continguts de la 6a. sortida de camp	12,5%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Examen de la part teòrica	25%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Bibliografia

Apunts de l'assignatura (AMBRÓS, S & DOMINGO, M)

TARBUCK i LUTGENS (2005) *Ciencias de la Tierra. Una introducción a la Geología Física*, Madrid: Prentice Hall.

MIRÓ, M. i DOMINGO, M. (1985) *Breviario de Geomorfología*, Barcelona: Oikos-Tau.

GUTIÉRREZ ELORZA, M. (2001) *Geomorfología climática*, Barcelona: Omega.

GUTIÉRREZ ELORZA, M. (2008) *Geomorfología*, Madrid: Prentice Hall.

STRAHLER, A. (2000) *Geografía Física*, Barcelona: Omega.